

เทศน์เช้า วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ศาสนาเป็นเครื่องขัดเกลาจิตใจของเรา เราไม่มีศาสนาเป็นที่พึ่ง ถ้าไม่มีศาสนาเห็นไหม คนเราหมุ่มมาก คนรวมกันแล้วเป็นชาติ ถ้าไม่มีประเพณีวัฒนธรรม ถ้าจิตใจเห็นแก่ตัว ทุกคนเห็นแก่ตัว มันก็ทำให้สังคมมีความกระทบกระเทือนกันไป

แต่ถ้าคนที่มีจิตใจเสียสละ จิตใจที่เป็นสาธารณะ แต่เดิมสมัยโบราณของเรา หน้าบ้านหน้าเรือนจะมีน้ำไว้เพื่อเจือจางกัน จิตใจนี้มันแสดงถึงน้ำใจ ถ้าน้ำใจมันคิดถึงคน เวลาทุกข์เวลายาก ทุกคนจะเจือจางกัน ทุกคนจะเสียสละกัน

นี่ก็เหมือนกัน เรามาทำบุญกุศลเพื่ออะไร เพื่อเมตตาตัวเองนะ บุญกุศลเป็นที่พึ่งของเรานะ เวลามันทุกข์ร้อนในหัวใจ สิ่งใดมันจะมาอดอดอนได้ มันจะมาดับความเร่าร้อนในหัวใจของเราได้ มันมีบุญกุศล แล้วบุญกุศลมันเกิดขึ้นจากอะไรละ บุญกุศลเราเกิดขึ้นมาเห็นไหม เรามองแต่ว่าคนมีอำนาจวาสนา สิ่งนั้นมันเป็นบุญกุศล

บุญกุศลนั้นมันก็เป็นบุญกุศลอันหนึ่ง เพราะเขาสร้างบุญกุศลของเขา มาเป็นจังหวะและโอกาสของคนนะ คุณ คนเราถ้ามีฐานะขึ้นมาแล้วรักษาสิ่งนั้นไว้ไม่ได้นาน แต่บางคนนะสืบทอดเป็นรุ่นๆ ไป เพราะอะไร เพราะเขาได้สร้างของเขา มาเขาได้ทำของเขา มา ลูกหลานของเรา ถ้าเราดูแลรักษา เราสั่งสอนขึ้นมาให้ดี ลูกหลานของเรานิสัยใจคอมันก็จะดีไป

แต่มันก็มีกรรมอีกอันหนึ่ง กรรมฝังมากับหัวใจนั้น เราจะปรารถนาดีขนาดไหน เราพยายามฝึกฝนขนาดไหน มันไปถึงที่สุดแล้ว นี้อุเบกขา ! เราต้องมีอุเบกขาของเรา เราพยายามทำของเราจนถึงที่สุดแล้ว ถ้ามันเป็นไปไม่ได้ มันก็คือความเป็นไปไม่ได้ อย่างนั้น อันนี้เป็นเรื่องของกรรมนะ !

เรื่องของกรรมเห็นใหม่ เป็นเรื่องของอินไตย อินไตยที่ไม่มีต้น ไม่มีปลาย เราไม่สามารถแยกแยะได้เลยว่าสิ่งนี้มาตั้งแต่เมื่อใด เพราะอะไร เพราะมันมีการทับถมมาในหัวใจของเรา สิ่งนั้นมันเกิดมา นี่สายบุญสายกรรมเห็นใหม่ นี่ความศรัทธาความเชื่อ !

ถ้าไม่มีศรัทธาความเชื่อ คุณต้นไม้ซี เวลาเรากล้มต้นไม้แต่ละต้นมา ต้นไม้นั้นจะใช้ประโยชน์สิ่งใดได้ ถ้าเป็นไม้เนื้อแข็งนะ โคนมาแล้วก็เป็นต้นไม้ทั้งต้นนั้นล่ะ เราจะใช้ประโยชน์สิ่งใด เราก็ต้องเอาไปโรงเลื่อย เลื่อยมาใช้ในสิ่งใด เวลาใช้สร้างบ้านเรือนจะใช้สิ่งประกอบสิ่งใด

ไม้บางชนิด เวลาเราโค่นมาแล้ว มันใช้ได้เป็นไม้แบบ เขาไม่ได้เอามาสร้างบ้านสร้างเรือนนะ เขาเอามาสร้างเพื่อเป็นแบบ เพื่อจะสร้างบ้านเรือนอีกต่างหาก เวลาเขาสร้างบ้านเรือนเสร็จแล้ว ไม้แบบนั้นจะไม่มีประโยชน์อะไรกับเขาเลย

แม้แต่ต้นไม้แต่ละชนิด เขาก็ใช้ประโยชน์แตกต่างกันไป ความใช้แตกต่างกันไป อยู่ที่การใช้สอยของเขา แล้วเป็นผู้ที่มีความฉลาดเห็นใหม่ ผู้ที่มีความฉลาดเขาจะรู้จักการใช้ไม้ใช้สอยนั้น เพื่อบ้านเรือนของเขา เราเองก็มีศรัทธาความเชื่อของเราว่า ทำบุญกุศลแล้วเราได้บุญกุศล เราก็สร้างบุญกุศล

บุญคืออะไร... เราไม่เข้าใจไง พอเวลาเขาสร้างบ้านสร้างเรือนขึ้นมาเพื่อพึ่งพาอาศัย ไว้หลบแดดหลบฝน หัวใจของเราเราต้องการบุญกุศล แล้วบุญกุศลมันคืออะไรล่ะ เราไปอยู่กลางแดดกลางฝน แล้วบอกว่าเราจะหาที่หลบภัย หลบภัยได้อย่างไร ! ในเมื่อเราไปอยู่กลางพายุ กลางแดด กลางฝน อย่างนั้น มันจะหลบภัยได้อย่างไร

การหลบภัยเราต้องมีที่อาศัยของเรา แล้วที่อาศัยมันอยู่ที่ไหนล่ะ เวลาเราสร้างบุญกุศล บุญเห็นใหม่ “ทาน ศีล ภาวนา” เรื่องของทาน คือศรัทธาความเชื่อ ถ้ามีศรัทธาความเชื่อ แล้วเราเชื่อในสิ่งใด เราเชื่อในพระรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระธรรมเห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา

ธรรมคืออะไร... ธรรมคือน้ำอมตธรรม ที่มันจะชำระความเร่าร้อนในหัวใจ ถ้าความเร่าร้อนในหัวใจ หัวใจเราเร่าร้อนอยู่ แต่เราไม่มีสิ่งใดที่จะไปดับเห็นใหม่ เราก็อาศัยครูบาอาจารย์ อาศัยฟังเทศน์ ! ฟังเทศน์ ! สิ่งใดที่ไม่เคยได้ยินมันสะท้อนหัวใจ

เห็นไหมมันสะดวก เรามีความเร่าร้อน เอาสิ่งใดเข้ามาดับไฟในหัวใจของเรา
ธรรมะเห็นไหม ธรรมะนี้ไม่ใช่ของเรานะ มันยังดับไฟในหัวใจของเราได้เลย แล้วถ้ามัน
เป็นของเราละ มันจะมีความร่มเย็นขนาดไหน

ถ้ามีความร่มเย็นขนาดไหน นี่ไง ที่บอกว่าทำบุญกุศลแล้วบุญกุศลมันคือสิ่งใด
ดูเราแสวงหาบุญกัน ผู้คนจะรำรื้องนะ เป็นคนดีทั้งนั้นนะ เสียสละมามหาศาล ทำไมมัน
ทุกร้อนล่ะ เสียสละอย่างนั้นมันเป็นเรื่องอามิส ! มันเป็นเรื่องปัจจัยเครื่องอาศัย มันดับไฟ
ในหัวใจของเราไม่ได้หรอก !

คูชิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เจ้าชายเจ้าชายสิทธัตถะจะได้
ครองราชย์อยู่แล้ว ไปเที่ยวสวน เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันเร่าร้อนในหัวใจ
นะ เราต้องเป็นอย่างนี้หรือ ทั่วๆ ที่เป็นกษัตริย์ เป็นกษัตริย์คืออะไร คือสถานะไซ้ไหม
คือสิ่งที่สิทธิเราปกครองไซ้ไหม อย่างนั้นเป็นบุญกุศลไหม มันมีความร่มเย็นเป็นสุข
ไหม แต่เวลาไปเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันเป็นเรื่องส่วนตัวไซ้ไหม มันเป็น
เรื่องหัวใจไซ้ไหม

นี่เหมือนกัน เวลาฟังธรรมๆ การฟังธรรม ! สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง สิ่งที่ได้ยินได้
ฟังแล้วมันจะตกย้ำในหัวใจของเรา มันก็จะเตือนหัวใจเราไง เตือนว่าสิ่งนี้ผิดสิ่งนี้ถูกใจ
แต่ความที่ฟังอาศัยของเราละ บ้านเรือนของเราละ

“ศีล สมาธิ ปัญญา” ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมา เราจะมีที่พึ่งอาศัยของเรา เราทำความ
สงบของใจของเราได้ หลวงตาบอกว่า “ถ้าทำความสงบของใจได้ จะพอยู่พอกิน”
จิตใจของเรา ถ้าทำความสงบของเราได้ มันมีพอยู่พอกิน.. พอยู่พอกินนะ เราก็ใช้สอย
ไปทุกวันไซ้ไหม

แต่สิ่งใดเป็นอกุศลธรรม อฐานะที่มันจะแปรสภาพ อฐานะที่มันจะมีการ
เปลี่ยนแปลง ความจริงสิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็น...

สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจังหมด ทุกอย่างเป็นอนิจจังหมด ไม่มีอะไรคงที่ซัก
อย่างหนึ่งเลย ถ้าสิ่งที่เป็นอนิจจังมันแปรปรวนไป มันแปรปรวน.. มันคงที่ไม่ได้ละ มัน

ก็เคลื่อนไหวไปไข้ไข้ไหม มันแปรสภาพมันไปไข้ไข้ไหม เราก็มีความทุกข์ เพราะเราไม่ยอม
ให้มันเป็นอย่างนั้น

สิ่งใดมีต่างๆ สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา ทุกข์อยู่กับเรา
ไม่ได้หรอก ทุกข์อยู่กับเราชั่วคราวเท่านั้นแหละ ถ้าเรายังยึดมั่นถือมั่น มันก็จะยิ่งทุกข์
มาก แต่ถ้าเรามีสังขาร เรามีสติปัญญาขึ้นมา เราใคร่ครวญของเราขึ้นมา ทุกข์นี้เป็น
อนัตตา! มันเกิดขึ้น.. ตั้งอยู่.. แล้วมันก็ดับไป.. มันเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป..

ดับไปเพราะอะไร เพราะมีสังขาร เพราะเรามีน้ำอวมตธรรม เข้ามาชำระล้างใน
หัวใจของเรา นี่ใจศาสนา ศาสนธรรมเป็นที่พึ่งอาศัยนะ มีธรรมะเป็นที่พึ่งอาศัย เรามีพ่อ
แม่ของเราเป็นที่พึ่งอาศัยมาก่อน เพราะเราเกิดมาโดยสายบุญสายกรรม

สายบุญสายกรรมเห็นไหม มีพ่อแม่เป็นที่พึ่งอาศัย พ่อแม่เลี้ยงมาตั้งแต่ตีนเท่าฝ่า
หอย เวลาเลี้ยงขึ้นมา เราก็มีความกตัญญูกตเวที “ความกตัญญูกตเวที เป็นเครื่องหมาย
ของคนดี!” เป็นเครื่องหมายของคนดี! แล้วคนดีจริงๆ มันคืออย่างไรล่ะ คีจจริงๆ เห็นไหม
คูชิ คีจจริงๆ นะ คีในหัวใจของเรา ถ้าหัวใจมันดีแล้วเห็นไหม อยู่กับโลกโดยไม่เร้าร้อน
นะ

คูชิ โลกมันเร้าร้อนขนาดไหน โลกมันร้อนเพราะอะไร เพราะไม่มีสิ่งใดขัดเกลา
ทุกคนเห็นแก่ตัว ทุกคนยึดมั่นถือมั่นว่ามันต้องเป็นสมบัติของเรา แม้แต่ชีวิตยังไม่ใช่
สมบัติของเราเลย ถ้ามีธรรมะเข้ามาชำระล้าง ขัดล้างกิเลสตัดหาความทะยานอยาก แล้ว
ทำไมเขาเห็นแก่ตัว ทำไมเขามีสถานะ ทำความเสียหายให้ชาติบ้านเมืองได้ขนาดนั้น

อันนี้มันเป็นสภาคกรรมนะ เราเกิดมาร่วมยุคสมัย เห็นไหม คูชิ ผู้ที่เขาเกิดขึ้นมา
คูชิ เราเกิดมา พวกเรามีความภูมิใจกันมาก ว่าเราเกิดมาเป็นคนไทย คนไทยมีสถาบัน
พระมหากษัตริย์ ให้ความร่มเย็นเป็นสุขกับเราขนาดไหน

คูชิ สมัยก่อนหน้านั้น เวลาการเมือง.. ทุกชาติล้มไปหมดเลย ทำไมของเราอยู่ได้
ล่ะ ของเราอยู่ได้เพราะอะไร เพราะเวลาสิ่งที่เขาคิด เราก็เห็นว่าสิ่งนี้เป็นคุณ เวลาเป็น
โทษขึ้นมาเห็นไหม เวลาบ้านเมืองทุกข์ร้อนขึ้นมา ทำไมจิตใจของเขาเป็นอย่างนั้น

ทำไมเขามีอำนาจทำลายล้างได้ขนาดนั้น ถ้ามีอำนาจขนาดนั้นนะ นี่ไง เขาหาพี่น้องไฟ
ใส่ตัวเขาทั้งนั้นล่ะ

คุณสิ ใครทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว แล้วมันเป็นความดีของใครล่ะ เขาว่าเป็นความดี
ของเขา ความดีของกิเลสไง สิ่งใดสิ่งหนึ่งในใจสิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์สิ่งนั้นเป็น
อนัตตา มันเป็นอนิจจังทั้งหมดนะ

แล้วสิ่งที่ทำไปเป็นอนิจจังใหม่ มันก็ผ่านไปแล้ว แล้วมีแต่ความสะใจ ! สะใจว่า
เราได้กระทำ เราไม่พอใจสิ่งใด ทำให้สะใจเรา ! สะใจเราไง !

“สะใจ” คืออะไร... สะใจคือกิเลสค้นหาความทะยานอยาก ความอาฆาตมาดร้าย
ความอาฆาตแค้น แต่ถ้าจิตใจมันเป็นสาธารณะนะ เรามีโอกาสเกิดมา เรามีกำลังของเรา
เราจะเสียสละ เราจะช่วยเหลือเจือจานใคร ถ้าเราเสียสละเจือจานไป เราให้สิ่งใดไปแล้ว
เพื่อเป็นประโยชน์กับเขา เราก็พอใจแล้ว

แต่ถ้าเขาไม่ยอมรับสิ่งที่เราแนะนำเขา เราไม่ยอมรับสิ่งที่ว่าเป็นประโยชน์กับเขา
บางคนเขาไม่ยอมรับนะ เพราะอะไร เพราะวัฒนธรรมประเพณีมันแตกต่างกันไป

คุณซิ คุณอย่างวัฒนธรรมการกิน อาหารของแต่ละชนชาตินะ มันถูกจริตนิสัยของ
ใคร สิ่งนั้นก็เป็นที่ดีของเขา เราเอาวัฒนธรรมของเขาไปแยกแยะให้เขา เขายอมรับไหม
เขาก็ไม่ยอมรับทั้งนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน ความดีที่ว่าเป็นความดี ความดีของใคร แต่ถ้าเป็นความดีของเราล่ะ
ความดีของเราเป็นสังขารของเรา เราย้อนกลับมาที่เรา “อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนฺเตน
ที่พึงแห่งตน” ถ้าเอาตัวตน เอาหัวใจของเราไว้ได้แล้วมันเข้าใจหมด เข้าใจว่าจิตใจเป็น
อย่างนี้หมด วัฒนธรรมประเพณีมันเป็นเปลือก

ทุกคนต้องเกลียดทุกข์ รักสุขทั้งนั้นนะ ! ต้องการความสุข แล้วความสุขสิ่งใด ทุก
คนแสวงหากัน.. แสวงหาเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขในหัวใจ แต่ถ้าคนแสวงหาไม่เป็นเห็น
ไหม มันก็เอาแต่ความเร่าร้อน

คูชิ เราแสวงหาว่าสิ่งนั้นจะเป็นคุณงามความดีของเรา แล้วเราเอาอะไรสิ่งใดมา มันเป็นความดีของโลก นี่ฆราวาสธรรม ! ธรรมของฆราวาสเขา ฆราวาสนี่เขามีความ กตัญญูกตเวที มีพ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก ครอบครัวมีการเสียสละ มีการเจือจาง มันก็เป็นเรื่องของโลก

ความดีของโลกเขาเพราะอะไร เพราะมันเป็นความดีของโลก เป็นความดีประจำ โลก เสร็จแล้วเราละโลกนี้ไป มันก็อยู่ที่โลกนี้ แต่จิตใจเราได้รับเวรรับกรรมของเราไป ไซ้ใหม่

แต่ถ้าเป็นความดีของใจละ ความดีของใจ ! เราเกิดมาจากไหน เราก็เกิดมาจากพ่อแม่ เราเกิดมาจากกรรม มันมีจิต มันมีปฏิสนธิจิต จิตนี้มันเกิดมาเพราะแรงขับ เพราะแรงขับยังมีวิชาครอบงำมันอยู่ มันจะมีไปของมัน

ถ้ามันไม่มีกรรมของมัน เวลาเกิดขึ้นมาเห็นใหม่ พ่อแม่ทุกคนก็ต้องการให้ลูกเรา เป็นคนดีหมดละ ทุกคนปรารถนาแต่ความดีกันหมด แต่ทำไมมันไม่สมความปรารถนา ละ ทำไมไม่สมหวัง ทั้งๆ ที่เหตุผล สิ่งแวดล้อมเหมือนกันหมดเลย ทำไมคนจรตนิสัยไม่เหมือนกัน เพราะมันอยู่ในสังคมสิ่งแวดล้อมไม่เหมือนกัน ทำไมความเห็นเขาไม่เหมือนกันละ ! กรรมที่เขาขับเคลื่อนมาเห็นใหม่

ชีวิตนี้มาจากไหน ? ชีวิตมาจากไหน ? มาจากกรรม การกระทำของเรานี้แหละ การกระทำของจิตเรานี้เอง อย่างในปัจจุบันเราทำความดี ความชั่วของเรานี้เอง ที่ว่าเขา อาฆาตมาดร้าย เขาทำลาย ก็เป็นบาปเป็นกรรมของเขาเอง แล้วกรรมของเขาเองนะเวลา ไปนะ..

“ความลับไม่มีในโลกนะ !” เราคิด เราวางแผน เราจะทำสิ่งใด เราเป็นคนคิด ขึ้นมาเอง พยานคือใจเรานะรับรู้ แล้วสิ่งนี้มันจะฝังใจ เราบอกว่า “ไม่ใช่ ! ไม่มี !” ปฏิเสธ ไปหมด นรก สวรรค์ ทุกคนปฏิเสธว่าไม่มี เห็นไหม นรกไม่มี สวรรค์ไม่มีทั้งนั้นละ เกิดมาชาตินี้ ก็มีแต่ชาตินี้ ตายแล้วก็แล้วกันไป ถ้าเกิดมาชาตินี้แล้วทุกอย่างมันต้อง ควบคุมได้ ทุกอย่างมันต้องจัดการได้หมดละ แต่จัดการไม่ได้ มันเป็นเรื่องสุควิสัย เป็น เรื่องของกรรม มันคาดการณ์ไม่ได้

เรื่องของฤดูกาล เรื่องของภูมิอากาศ เราควบคุมมันไม่ได้ไหม... มันควบคุมไม่ได้ แต่วิทยาศาสตร์เขาพิสูจน์ได้นะ ว่าทำไมมันเป็นแบบนี้ ฤดูกาลมันเปลี่ยนแปลงไปเพราะเหตุใด มันเปลี่ยนแปลงไปเพราะความเป็นไปของมนุษย์นี้แหละ ความเป็นอยู่ของเราเราคาดการณ์ได้ เรารู้ได้ แต่เราควบคุมมันไม่ได้หรอก เพราะมันเป็นเรื่องสุวิสัยของเรา

นี่ก็เหมือนกัน เรื่องของกรรม เรื่องของสภาวะแวดล้อม สิ่งต่างๆ ที่มันเกิดขึ้นมานะ มันก็สภาพแวดล้อมอันเดียวกัน ทำไมคนเรามันไม่เหมือนกันล่ะ นี่ไง เพราะกิเลส ตัณหาความทะยานอยากในหัวใจอันนั้น ถ้ากิเลสตัณหาความทะยานอยากในหัวใจอันนั้นเห็นใหม่ ชีวิตนี้มาจากไหน ถ้าชีวิตมาจากไหนแล้ว เราใคร่ครวญของเรา เรามีสติปัญญาของเรา ไม่มีใครแก้ไขให้ใครได้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมนะ “เราเป็นผู้ชี้แจงเท่านั้น !” นี่ก็เหมือนกัน เราถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ “ธรรมะคือสังฆธรรม” อริยสัจ ! ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค

มรรคคืออะไร การกระทำมันเป็นอย่างไร เราต้องสร้างของเราขึ้นมา เราปฏิบัติของเราขึ้นมา นี่ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนาเป็นเครื่องขัดเกลากิเลสนะ เวลาโยมมาทำบุญกุศลกันเห็นใหม่ อุดสาหกรรมาเพื่อความชุ่มเย็นในหัวใจของเรา เราเสียสละไปแล้วเราพอใจ ก็เป็นบุญของคฤหัสถ์

เวลาพระประพฤติปฏิบัติขึ้นมาล่ะ เวลาพระเห็นใหม่ ปฏิภาหุ เวลาผู้รับมาแล้วเห็นใหม่ เมตตาสงสารเขา แล้วเมตตาเราใหม่ ถ้าเมตตาเราขึ้นมา นี่ฆราวาสธรรม !

ภิกษุล่ะ... ภิกษุเป็นผู้เห็นภัยในวิภูสงสาร ถ้าสงสารคืออะไร คือการเกิดการตาย การเกิดการตายนี้วิภูสงสาร เพราะนี่เป็นผลของวิภูฏะ เราเกิดเราตายขึ้นมาก็เพราะสภาวะกรรมอันนี้ ถ้าสภาวะกรรมอันนี้ เห็นใหม่ เราจะชำระล้างมัน เราจะถอดถอนมันด้วยวิธีการใด เห็นใหม่ เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมันก็ไปอีกแนวทางหนึ่ง

ชุดควัตรมันเป็นเครื่องขัดเกลากิเลส เราแสวงหาเพื่อบุญกุศล เพื่ออำนาจวาสนาบารมี เวลา มีศรัทธาความเชื่อขึ้นแล้วนี่ มันจะมีศรัทธาความเชื่อเข้าไปถอดถอน คุณติ เวลา

เรารักษาร่างกายของเรา เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย เขาจะเปลี่ยนอวัยวะต่างๆ เขาเปลี่ยนของเขาไปนะ

แล้วจะเปลี่ยนความคิดล่ะ... เราเปลี่ยนความคิดเรา เราเปลี่ยนปัญญาของเรา ปัญญาของเรามันเป็นปัญญาทางโลก ปัญญาที่ว่าเพื่อตนเองนะ แต่เวลาเพื่อตนเอง เราทำบุญกุศลไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เราชอบไหม

คนที่ประพฤติปฏิบัติ เขาไม่ต้องการ ! เขาไม่ปรารถนา ! เพราะอะไร เพราะอายุขัยเขายืนยาว มันก็ไปยืนยาวอยู่อย่างนั้น เสร็จแล้วพอมหากรรมมันก็หมุนไป แต่ถ้าเราเกิดเป็นมนุษย์ล่ะ เราเกิดเป็นมนุษย์เห็นใหม่ เราเกิดในพุทธศาสนา พุทธศาสนามันก็มีอริยสัจ

“อริยสัจ” คือ สัจจะความจริง ! สัจจะความจริงนะ ! ไม่ใช่ความจริงของเรา ความจริงของเรามันเป็นความจริงโดยสมมุติ ความจริงโดยคิดเอา โดยตรึกเอา ความจริงโดยให้คะแนนตัวเอง ตัดคะแนนตัวเอง ความจริงคือความจริงปรารถนา ความจริงอ่อนหวาน ใจ มันไม่ใช่ความจริง !

ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา มันเป็นประโยชน์ของเราเพราะความจริงมันเกิดขึ้นมา มันไม่เกิดจากแรงปรารถนา มันไม่เกิดจากอ่อนหวาน มันไม่เกิดจากสิ่งใดเลย มันเกิดจากมรรคญาณที่มันรวมตัว มันสมคุณุศลของมัน เป็นมรรคสามัคคี สิ่งนี้มีอยู่.. มีอยู่เพราะอะไร มีอยู่เพราะมีการกระทำไง มีอยู่เพราะมีการลองถูกลองผิดของใจใจ ถ้าผิดใจ มันมีลองผิดลองถูกขึ้นมาเห็นใหม่ เวลาปัญญามันเกิดขึ้นมา..

คูสิ เราฟังเทศน์อยู่ทุกวัน แล้วเราปฏิบัติอยู่ทุกวัน เราเข้าใจหมดทุกอย่างเรื่องธรรมะ ทุกข์ อริยสัจ มรรค ผู้ที่ศึกษามา ๘ ประโยค ๑๐ ประโยค เขารู้หมดนะ เขาแต่งบาลีได้ด้วย เขาแต่งอริยสัจเองก็ได้ ทำอะไรก็ได้ ทำไมเขาถอดถอนกิเลสเขาไม่ได้ล่ะ เพราะอะไร เพราะมันเป็นสิ่งที่เป็นแรงปรารถนา ที่เราต้องการให้เห็นนี้ใช่ไหม

แต่ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา ! มันเป็นความจริงขึ้นมาจากตัวมันเองใจ คูสิ เวลาเราทำอาหาร อาหารที่มันสุก มันสุกด้วยตัวมันเองใช่ไหม เวลาอาหารดิบ เนื้อดิบ เราจะทำให้มันสุกขึ้นมา มันต้องใช้ความร้อนมันถึงสุกขึ้นมาใช่ไหม เนื้อมันดิบ แล้วมันดิบ

อย่างไร แล้วมันสุข มันสุขขึ้นมาในตัวมันเองได้อย่างไร แต่ผู้กระทำ ผู้ที่ทำอาหารนั้นอีก คนใช้ใหม่ อาหารนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งใช้ใหม่

จิตก็เหมือนกัน ตัวจิตที่มันสุขของมันเอง มันทำของตัวเองเห็นใหม่ มันไม่ใช่ การศึกษามา การศึกษา คือสุขตมยปัญญา

แต่เวลาผ่านไป มรรคญาณมันเกิดขึ้นมาในตัวของมันเอง มันชำระในตัวของมันเอง มันถอดถอนของมันเอง มันถอดถอนอย่างไร แล้วเนื่อนั้นมันจะสุข มันจะสุขด้วยตัวของมันเอง หัวใจมันจะสุข มันจะดิบด้วยตัวของมันเอง

หัวใจที่มันดิบในปัจจุบันนี้ มันรู้ว่ามันดิบ มันทุกข์ร้อนอยู่อย่างนี้ เวลาศึกษาธรรม มันก็เอาหัวใจดิบๆ ไปศึกษา แล้วเวลามันจะสุขขึ้นมา มันจะสุขอย่างไรละ เวลา มันมีเหตุผลมันจะสุขขึ้นมาเห็นใหม่

นี่พุทธศาสนา ! ศาสนาเป็นเครื่องขัดเกลากิเลส เรามีศาสนาเป็นเครื่องขัดเกลาเรา เพื่ออยู่ในสังคมเห็นใหม่ มนุษย์อยู่ในสังคม มนุษย์เป็นสัตว์สังคม สิ่งที่เราทำแล้วเป็นคุณงามความดีของเรา ถ้าเขาไม่เห็น ใครไม่เห็น ก็เรื่องของเขา เรารู้ เรานี้ทำความดีของเรา เราเข้าใจในความดีของเรา เราพยายามทำดีของเรา

ครูบาอาจารย์สอนประจำ “ใครจะทำความชั่ว ใครจะทำอย่างไร ก็เรื่องของเขาเราจะทำคุณงามความดีของเรา” เพราะเราเห็นชีวิตของเรา เห็นจิตของเรา เพราะกรรมดีกรรมชั่ว ทำกรรมดีเพื่อใจของเรา

เราทำความดีของเรา มันจะสุขจะทุกข์ร้อนขนาดไหน เราจะทำความดีของเรา เราจะฝึกตนของเรา ทำเพื่อคุณงามความดีของเรา โลกเขาจะดีเดียนนะ ว่าเราเป็นคนโง่ คนเซ่อ คนไม่เข้าใจ คนเสียเปรียบคน เราจะเสียเปรียบใครก็แล้วแต่ แต่เราไม่เสียเปรียบกิเลสของเราเอง ที่มันหลอกเรา นี่เราพอใจแล้ว

เราทำความดีของเรา แล้วโลกจะเป็นอย่างไร เราทำแล้ว มันเรื่องสุดวิสัยของเราที่เราจะไปครอบงำแล้ว แล้วถ้าทำความดีแล้ว ทุกคนทำความดีร่วมกัน สังคมจะร่มเย็นเป็นสุข ถ้าสังคมร่มเย็นเป็นสุขเห็นใหม่ ใครเป็นผู้ทำละ ก็ย้อนกลับมาผู้ที่ทำนั้น

นี่เหมือนกัน ใจของเราทำเพื่อเรา แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันจะเกิดการกระทำในหัวใจ เกิดมรรคญาณขึ้นมาในหัวใจ มันจะเห็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ ว่าเป็นที่พึ่งที่อาศัยได้จริง ธรรมะเป็นที่พึ่งที่อาศัยได้จริง ใจนี่เป็นที่พึ่งที่อาศัยได้จริง

แต่เวลาเราเวียนตายเวียนเกิดในผลของวิญญูะนี้ มันเป็นเรื่องของกรรม กัมมะพันธู กัมมะปะฏิสะระโณ เรามีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งที่อาศัย เรามีกรรมเป็นผู้ขับเคลื่อน เรามีการกระทำเราขับเคลื่อนหมดเลย อย่างนั้นเราทำคุณงามความดีของเราดีกว่า

ถ้ามันขับเคลื่อนก็ให้มันดันไปที่ดีๆ ก่อน เอาความดีนี้ดัน ผลักดันให้สิ่งที่ดี เพราะมีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย มีกรรมเป็นแดนเกิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์เห็นไหม ไม่มีสิ่งใดเลย มีความดีความชั่วเรานั้นนะ โลกเป็นอย่างนั้นมันเรื่องของเขา อย่าเอาเขามาเผาใจเรา รับรู้เราอยู่กับเขา เราอยู่กับโลกนะ มันเป็นอย่างนี้ โลกเป็นอย่างนี้

“คนดี” กับ “คนเลว” มันอยู่ด้วยกัน คนเลวมันมากกว่า มันก็ทำให้สังคมมันวุ่นวายไปมากกว่า ถ้าคนดีมากกว่า มันก็ดึงสังคมให้ร่มเย็นมากกว่า เราเกิดมาสังคมไหนเห็นไหม นี่สภาพกรรม ! เกิดร่วมสมัย เรามีธรรมร่วมกัน เราเกิดมาเป็นญาติกัน โดยธรรม มีร่างกาย มีจิตใจเหมือนกัน ศึกษาเหมือนกัน เพื่อประโยชน์กับเรานะ

นี่ธรรมะเป็นที่ขัดเกลา ศาสนาเป็นที่ขัดเกลากิเลส เรามีศาสนาเป็นที่พึ่งหัวใจ ให้เรามีจุดยืนของเรา เพื่อประโยชน์กับเรา เอวัง